

СЕКЦІЯ 3

КОЛІСНІ ТА ГУСЕНИЧНІ ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ ТА ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АПК

ІНДИВІДУАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВОДІЯ В ЙОГО ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Бало П.М. старший викладач, ІТФ., Колодненко В.М. старший викладач, ІТФ.
Сумський національний аграрний університет
(40021, Суми, вул. Г.Кондратьєва 160, каф. тракторів та с.г машин
тел. (050)220-91-98; E-mail: Fakyltet-MEX@yandex.ua)

З точки зору психофізіології, особистість – це сукупність індивідуально виражених психічних і фізичних, вроджених і набутих властивостей людини. Для правильного розуміння дій і вчинків водіїв у складних дорожніх умовах, для розробки науково обґрунтованих методів їх виховання і навчання необхідно не тільки вивчити окремі психічні якості які характеризують людину, а й основні особистісні властивості кожного водія. До цих властивостей відносяться: потреби, спрямованість, інтереси, здібності, темперамент і характер. Спрямованість особистості це сукупність поглядів і переконань людини, які стали керівними у його діяльності. Під інтересами розуміють ставлення людини до предметів, явищ життя, яке характеризується позитивною емоційною забарвленістю і прагненням пізнати ці предмети і явища, опанувати ними. Здібності це індивідуальні особливості психіки, від яких залежить успішність будь-якої діяльності. Здібності людини не вроджені, уродженими є задатки. Розвиток же задатків залежить від умов життя, навчання та виховання Здібності людини до професійної діяльності водія автомобіля в основному визначаються наступними якостями: 1) хороший фізичний розвиток, витривалість, достатня спритність і хороша координація рухів; 2) легкість формування рухових навичок; 3) високий ступінь розвитку органів чуттів, особливо органів зору та суглобово-м'язового чуття; 4) швидкість і точність сенсомоторних реакцій; 5) швидкість і точність визначення швидкості руху і просторових відносин; 6) гарний розподіл, швидке переключення і висока стійкість уваги; 7) хороша зорова й оперативна пам'ять, висока готовність пам'яті; 8) наполегливість, рішучість, сміливість, терпіння; 9) технічне мислення, інтерес до професійної діяльності; 10) емоційна стійкість, самовладання, дисциплінованість; 11) ініціативність, кмітливість. В умовах інтенсивного міського руху водій має своєчасно і точно сприймати швидкоплинну дорожню обстановку і виконувати необхідні керуючі дії, часто вибирати одну із двох протилежних дій, таких як: обганяти чи ні, гальмувати або не гальмувати. Своєчасно припиняти розпочаті дії, швидко переключати увагу на об'єкти дороги, показання контрольних приладів і т.д. Ці особливості діяльності водія висувають дуже високі вимоги до рухливості та врівноваженості його нервових процесів. Стійкі психічні властивості чи риси характеру дозволяють певною мірою передбачати поведінку людини в різних життєвих ситуаціях, зокрема прогнозувати дії та вчинки водіїв у процесі керування автомобілем, що має враховуватися при навчанні та підборі водіїв до різних видів професійної діяльності.